

SIMULACIÓ D'ACTIVITATS PROFESSIONALS A L'OFICINA DE FARMÀCIA DES DE L'ASSIGNATURA GESTIÓ I PLANIFICACIÓ

Bonet Clois F**, Gaspar García MD*, Martín Barea P*, Bel Prieto E*

*Professores Titulars

** Professor Associat

Departament de Farmàcia i Tecnologia Farmacèutica. Universitat de Barcelona.

Av Joan XXIII sn

Barcelona

Introducció

L'assignatura Gestió i Planificació és una assignatura obligatòria en la menció Farmàcia Assistencial i Anàlisi Clíniques del Pla d'estudis del Grau de Farmàcia de l'any 2009 i el seu objectiu és aconseguir que els alumnes obtinguin els coneixements que els permetin assolir la capacitat de direcció i gestió necessàries en professionals sanitaris, que intentaran aconseguir la màxima rendibilitat de les oficines de farmàcia i serveis farmacèutics on desenvoluparan la seva activitat laboral, una rendibilitat encara més necessària en un temps marcat per la crisi i les retallades en sanitat. Es tracta d'una assignatura que com totes les impartides per la Unitat d'Història de la Farmàcia, Legistació i Gestió Farmacèutiques és diferent de les altres que formen part de la carrera, en situar-se en un àmbit que interrelaciona el món del medicament i la farmàcia amb les ciències socials.

Objectiu

Analitzar la finalitat i metodologia de la nova orientació de les pràctiques de Gestió i Planificació i valorar la millora que suposen per a la formació dels alumnes.

El disseny de les pràctiques, està orientat a:

- Facilitar la utilització d'eines destinades a optimitzar els coneixements de l'assignatura i desenvolupar els conceptes del programa teòric.
- Modelitzar l'activitat del farmacèutic dirigida a la gestió del coneixement i de l'adquisició i dispensació de medicaments.
- Propiciar la transversalitat de l'aplicació dels coneixements

Metodologia

Revisió del pla docent de l'assignatura, i anàlisi del disseny dels diferents tipus de pràctiques en les que s'organitza el pla docent, per valorar, amb posterioritat els resultats de la seva aplicació.

Resultats

Per complementar la formació teòrica, la part pràctica de l'assignatura es desenvolupa en quatre camps diferents:

- > Seminars de problemes: on es plantegen situacions pràctiques per calcular els marges de benefici del farmacèutic, considerant els diferents esglaons de la distribució dels medicaments; incloïu també la tarifació de fórmules magistrals.
- > Seminars: un dirigit a la utilització d'eines per a la realització del treball tutoritzat, que representa una part important de la qualificació dels alumnes en l'avaluació continuada i l'altre per aplicar els coneixements sobre marxanda, eina de màrqueting imprescindible per rendibilitzar les oficines de farmàcia. Aquest últim seminari incloïu la realització d'un exercici pràctic que rep una valoració en el cas dels alumnes d'avaluació continuada.
- > Pràctica externa: es realitza amb la col·laboració d'empreses de distribució farmacèutica instal·lades a la zona de Barcelona. La pràctica permet a l'alumne conèixer i analitzar la gestió del subministrament de medicaments des del magatzem de distribució a les oficines de farmàcia mitjançant sistemes de robòtica. Els alumnes d'avaluació continuada estan obligats a elaborar un informe avaluable sobre aquesta activitat.
- > Pràctiques informatitzades: en grups reduïts d'uns quinze alumnes. S'organitzen en tres sessions:

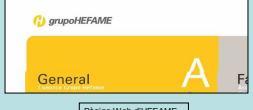
1ª Sessió

Consisteix en la utilització d'eines per desenvolupar la gestió de valoració de costos dels medicaments. Inclou la visita a pàgines WEB que s'hi relacionen:

- ✓ Agencia Española de Medicamentos y Productos Sanitarios: Inclou la consulta de la base de dades de medicaments, CIMA. L'alumne ha de cercar un medicament i consultar la data d'autorització, línia tècnica i prospecte, la qual cosa li permetrà veure quin tipus de procediment s'ha utilitzat en l'autorització i dades específiques del medicament que requerirà per desenvolupar la pràctica com per exemple la classificació ATC.
- ✓ Ministerio de Sanidad, Servicios Sociales e Igualdad: Es cerca informació relacionada amb el finançament del medicament, si són medicaments de TLD, tipus de dispensació, així com l'acord de fixació de preus.
- ✓ Consejo General de Colegios Oficiales de Farmacéuticos: inclou la consulta a dades estadístiques del sector: entre d'altres es recull informació sobre variacions de preus dintre de diferents presentacions de igual dosificació i forma farmacèutica.
- ✓ Farmaindustria: amb l'evolució del consum de medicaments.
- ✓ Informació sobre medicaments genèrics a la pàgina de la patronal de medicaments genèrics (aseeg).
- ✓ Es cerca l'observatori del medicament dintre de la pàgina web de la Federació Espanyola de Farmacèutics empresaris.
- ✓ En el Portal Iberomercado de màrqueting farmacèutic (PMFARMA), es recull informació estadística sobre el sector farmacèutic dels medicaments o grups terapèutics que s'han seleccionat a la pràctica
- ✓ Diverses pàgines Web de majoristes: on especifiquen els seus serveis.

Pàgina Web de Fedefarma

Pàgina Web d'HEFAME

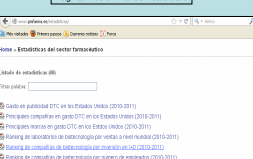
Pàgina Web d'Alliance Healthcare

Pàgina WEB del Ministerio de Sanidad

Pàgina WEB de Portal de Farmàcia

Pàgina Web de PMFARMA

2ª Sessió

La segona i tercera sessions se centren en simulacions d'activitats professionals a l'oficina de farmàcia, àmbit majoritari com a sortida professional per als alumnes de la menció farmàcia assistencial. Es disposa d'un programa de gestió integral de l'oficina de farmàcia IOFWIN de FEDEFARMA cedit de manera gratuïta per la pròpia empresa i que s'actualitza cada any. Es una mostra de la eficàcia col·laboració Universitat-Empresa.

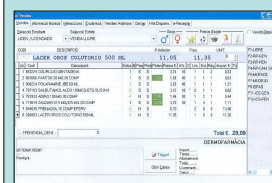
La primera simulació consisteix en modelitzar una farmàcia estàndard, en base a treballar els fitxers de control, que inclouen les dades generals de la farmàcia, de recursos humans, de clients, i de proveïdors i asseguradores, tant públiques com privades. En el cas dels fitxers de clients s'emfatitza la importància de respectar la Llei Orgànica de Protecció de Dades. La familiarització dels alumnes amb el programa és immediata, pel fet de la senyalesa de la seva utilització i pels coneixements informàtics previs dels alumnes. En integrar la Base de Dades (BD) Box-Plus, amb informació oficial sobre medicaments, els alumnes fan una cerca d'un nombre de medicaments, de diferents grups terapèutics, i també sobre productes de parafarmàcia.

3ª Sessió

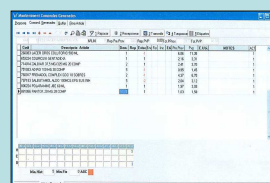
La tercera sessió consisteix en modelitzar una simulació de les activitats més habituals de gestió a l'oficina de farmàcia utilitzant el mateix programa IOFWIN. Inclou:

- > Dispensació de medicaments i productes de parafarmàcia, principalment es treballa la dispensació mitjançant receptes del Servei Català de la Salut (CatSalut) i altres aspectes, com l'anotació de les dispensacions en el Llibre Receptari Oficial quan sigui necessari.
- > Adquisició dels medicaments a les entitats majoristes: els alumnes realitzen la comanda i a més també poden visualitzar altres aspectes relacionats amb la gestió d'estocs.
- > Facturació a la Seguretat Social: inclou una simulació de lliurament i de tancament de la facturació de les receptes en paper que estableix el Concert entre el CatSalut i el Consell de Col·legis de Farmacèutics de Catalunya.

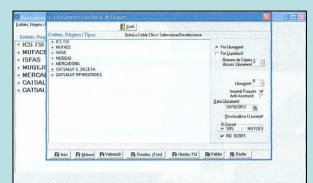
Els coneixements adquirits en aquestes tres sessions pràctiques s'avaluen mitjançant l'elaboració d'un informe final sobre el treball realitzat en les tres sessions, en el cas dels alumnes d'avaluació continuada, els alumnes d'avaluació única ho fan a través de qüestions presentades a l'examen final.

Dispensació

Preparació de la comanda

Facturació a la Seguretat Social

En tots els informes els alumnes han de fer un comentari sobre la seva opinió personal de la pràctica realitzada. Aquests comentaris han permès obtenir les següents conclusions.

Conclusions

Els diferents crèdits pràctics que es desenvolupen a l'assignatura permeten a l'alumne familiaritzar-se i conèixer, de forma directa i real, activitats que són totalment desconegudes a l'estudiant de farmàcia i que són considerades de gran utilitat per simular situacions que més endavant podran complementar a les estades en pràctiques tutelades, i, en graduar-se, a la seva vida professional. En aquest sentit, les pràctiques informatitzades permeten els alumnes afrontar situacions reals que es desenvolupen a les farmàcies, on la realització de les activitats habituals va necessàriament unida amb la utilització de les tecnologies de la informació i comunicació (TIC).